

SKIVEKOMMUNE

Ministeriet for sundhed og forebyggelse

Att.: Tove Kjeldsen

e-mail: tk@sum.dk

Kopi til: sum@sum.dk

25. november 2014

Høringssvar - Skive Kommune - Miljøvurdering af forslag til plan for etablering af slutdepot for dansk lav- og mellemaktivt affald

Skive Kommune har den 2. oktober 2014 modtaget Miljørapport vedr. "Forslag til plan for etablering af slutdepot for dansk lav- og mellemaktivt affald" fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

Miljørapporten er sendt til kommunen som led i en høring af gennemført miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013).

Kommunen har tidligere i processen i forbindelse med afgrænsning af miljøvurderingen (scoping) den 26. juni 2014 indsendt høringssvar til ministeriet.

Skive Byråd har den 25. november 2014 behandlet miljøvurderingen af planforslaget og det har givet anledning til følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger:

Skive Kommune vil endnu engang slå fast, at Skive Kommune ikke mener det er hensigtsmæssigt, at der på nuværende tidspunkt etableres et slutdepot til deponering af lav- og mellemaktivt affald i Danmark. Det er Skive Kommunes opfattelse, at der ikke er tilstrækkelig viden om de langsigtede konsekvenser ved en slutdeponering, og at en sådan etablering risikerer at få uoprettelige konsekvenser. Skive Kommune anser en mellemlagerløsning for at være en bedre og mere sikker løsning, indtil der er tilstrækkelig viden – og evt. ny og bedre teknologi til rådighed – til at behandle affaldet på sikker og forsvarlig vis.

En langtidsdeponering i et mellemlager (op til 100 år) muliggør en overvågning af bygninger/holdere og en mere optimal behandling, eftersom der opnås mere viden og bedre teknologi på området. Desuden må det formodes, at der samtidig er en større viden nationalt og internationalt om placering og konstruktion af et slutdepot for radioaktivt affald til rådighed, når dette bliver aktuelt.

Det er Skive Kommunes klare forventning, at der gennemføres en miljøvurdering af et forslag til plan for etablering af et mellemlager for det radioaktive affald inden der træffes beslutning mellem de to

SKIVE BYRÅD

Postboks 509
Rådhuspladsen 2
7800 Skive
Tlf.: 99 15 55 00
CVR-nr.: 29189579
EAN-nr.

www.skive.dk

Reference: 779-2014-22406

Henvendelse til:
Peter Haugsted
Direkte tlf.: 99 15 36 51
peha@skivekommune.dk

spor, således at løsningerne kan sammenlignes på et ensartet vidensniveau. Dette vil være i overensstemmelse med udmeldinger om samtidighed i den politiske beslutningsproces mellem de 2 løsningsspor for håndtering af radioaktivt affald i Danmark.

Skive Kommune finder det stærkt problematisk, at processen med mellemlagerløsning tilsyneladende ikke behandles parallelt med planen for et slutdepot, men derimod forskudt. For at opnå en troværdig politisk proces, er det nødvendigt at begge spor er behandlet lige – med planer og miljøvurderinger.

Konkrete kommentarer til miljøvurderingen:

Skive Kommune har med tilfredshed noteret sig, at de høringssvar, som Skive Kommune har afgivet i forbindelse med scoping, er behandlet i større eller mindre grad i den fremsendte miljørapport.

Grundvand - Thise

Skive Kommune bemærker, at det om Thise-området er beskrevet, at "Indvindingsoplande til almene vandværker uden for OSD har samme status i grundvandsbeskyttelsen som OSD. Indvindingsoplandet til Thise Vandværk er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde og indsatsområde, da grundvandet i netop Thise-området er særligt sårbart."

Skive Kommune skal hertil bemærke, at Skive Kommune har brug for alle de drikkevandsressourcer, der er i Skive Kommune, og vi har ikke råd til at løbe nogen risiko med bare et enkelt område.

Komplicerede geologiske strukturer:

Det fremgår af miljørapporten at der i Skive Vest området er mange forskellige aflejringer og jordarter, herunder både moræneler med sprækker og smeltevandssand og –grus mellem de konstaterede forekomster af fed ler. Der er efter Skive Kommunes vurdering meget stor usikkerhed med hensyn til udbredelsen af de forskellige forekomster i området, og vi ved i realiteten meget lidt om de geologiske forhold i området.

Grundvand – Skive Vest

Skive Kommune vil, som i høringssvaret til scoping, gøre opmærksom på, at der ikke er lavet undersøgelser i Skive Vest området i forhold til begravede dale, hvor der kan være drikkevandsforekomster. Resten af Salling er fyldt med begravede dale, og det er efter Skive Kommunes vurdering ikke usandsynligt, at der kan forekomme dybe begravede dale i området.

Samtidig er det i miljørapporten beskrevet, at grundvandet står meget højt i en stor del af området og dette udgør en væsentligt risiko for indsivning af vand i et eventuelt anlæg.

Risiko ved seismisk aktivitet

Skive Kommune har noteret sig, at der i høringsnotatet til miljøvurderingens scoping af 22. september 2014 er fokus på, at den seismiske aktivitet er på et højere niveau i det nordvestlige Jylland inkluderende Salling, end i den øvrige del af Danmark. Uanset at der er tale om lav til moderat seismisk aktivitet, så er det forhøjede risikoniveau i det nordvestjyske område et faktum som bør indgå i denne fase af udvælgelsen af lokaliteter for et slutdepot.

Skive Kommune er derfor uforstående over for, at emnet ikke er behandlet i miljørapporten.

Interessentanalyse og konklusion om manglende viden:

Skive Kommune kan med tilfredshed konstatere at den interessentanalyse, der er udført på baggrund af borgermøder, indkomne kommentarer samt indsendt materiale i forbindelse med høringen af scoping-rapporten, forholder sig til interessenterne bekymringer.

Analysen viser, at interessenterne bekymringer og usikkerheder ikke blot omhandler de konkrete forhold omkring etablering og drift af et slutdepot for radioaktivt affald. De omhandler også de langsigtede sociale virkninger for lokalsamfundet ved placeringen af et sådant depot f.eks. om turisme, områdets attraktionsværdi for potentielle tilflyttere, påvirkning af erhvervslivet mv.

Det er for begge områder i Skive Kommune noteret, at bekymringsniveauet er højt og at bekymringerne retter sig mod et bredt og diffust risikobillede, som peger på manglende viden om de reelle risici og de tiltag, der vil blive taget for at undgå disse risici. Det er desuden nævnt at kommentarerne viser, at interessenterne ikke har tilstrækkelig kendskab til den proces, der vil foregå fremadrettet, hvilket fører til udbredt utryghed og mistro. Endelig fremføres det, at interessenterne ikke føler sig overbevist om, at man i den fremadrettede proces i tilstrækkeligt omfang vil undersøge og imødekomme de opfattede risici og involvere interessenterne, så lokale interesser sikres.

I forlængelse heraf er det vurderet, at den negative indgangsvinkel, utryghed og mistro til planen og den fremadrettede proces etablerer en grobund for, at en række negative sociale virkninger kan blive en realitet. Det er i sådan en situation ikke utænkeligt, at et slutdepot kan medføre afledte negative effekter for afsætningsmuligheder for lokale fødevarer, herunder fra Thise Mejeri, turisme og friluftsliv, eksempelvis lokalpark Flyndersø-Sdr. Lem Vig, jord- og ejendomspriser og det psykiske velbefindende for borgerne i området mv. alene på grund af utryghed og mistro. Det fremføres derfor af afgørende vigtighed for de sociale virkninger af planen, at utrygheden og mistroen sænkes.

I afsnittet om afværgeforanstaltninger er der i relation til de socio-økonomiske forhold og de afledte sociale forhold, fokuseret på øget information om den fremadrettede proces og tekniske forhold, samt en tæt dialog med interessenterne, hvilket skulle medvirke til at sænke utrygheden og mistroen.

Skive Kommune er langt fra enig i, at den skabte utryghed og mistro i forbindelse med etablering og drift af et slutdepot for radioaktivt affald skyldes uvidenhed og kun er et spørgsmål om øget information og tættere dialog med borgere. Det er givet, at informationsniveauet kan og bør øges væsentligt ift. borgere og andre interessenter, men samtidig er der behov for væsentlig mere åbenhed om processen omkring de parallelle spor og svar på, hvorfor der konsekvent svares undvigende på spørgsmålet om mellemlagerløsningen, som både kommuner og borgergrupper efterspørger som løsningsmodel.

Det er Skive Kommunes opfattelse, at borgernes bekymring netop kommer af, at de har undersøgt hvilke risici, der kan være forbundet med et slutdepot. Netop derfor er folk bekymrede for hvorledes deres egen vil udvikle sig.

Skive Kommune mener at rapportens påstande om, at interessenternes bekymring og usikkerhed bunder i uvidenhed, er en kraftig undervurdering af borgernes engagement i denne sag.

Mellemlager som 0-alternativ:

Gentagne gange - og senest i forbindelse med scopinghøringen før sommerferien - er det tydeligt påpeget, at undersøgelserne af mellemlagerløsningen ønskes fremmet, herunder at der udarbejdes en miljøvurdering af denne løsning også, så der sikres et reelt sammenligningsgrundlag mellem slutdepotløsningen og mellemlagerløsningen.

Det skal ligeledes bemærkes, at ordførerne for alle Folketingets partier i november 2012 blev enige om, at fortsætte undersøgelserne for både slutdepot-, mellemlager- og eksportløsning.

Det er i den forbindelse langt fra tilfredsstillende, at man i miljøvurderingen afskriver både mellemlagerløsningen og eksportløsningen som "et rimeligt alternativ", til slutdepotløsningen med nedgravning. Denne konklusion når man frem til inden slutdeponeringsmuligheden er fuldt belyst - og inden mellemlagerløsningen overhovedet er undersøgt.

Netop denne afvisning baseret på en teknisk vurdering af den lovgivningsmæssige ramme for hvad der skal indeholdes i miljøvurderingen og hvad der anses for rimelige alternativer, understøtter et billede af en konsekvent undvigelse fra, at give svar på det spørgsmål som igen og igen stilles af borgere, kommuner og andre interessenter i processen. Nemlig, at der gennemføres en miljøvurdering af mellemlagerløsningen inden der skal tages beslutning om hvilken løsningsmodel der skal sættes på og således, at denne beslutning træffes på et ensartet vidensniveau.

Skive Kommune opfordrer derfor endnu engang til, at der sikres reel samtidighed i processen ved, at der igangsættes en miljøvurdering af en mellemlagerløsning.

Med venlig hilsen

Skive Byråd

Peder Christian Kirkegaard
Borgmester

Thomas Lindberg Ramsay
Teknisk direktør